Burgemeester en wethouders
Postadres Postbus 16200, 3500 CE Utrecht
Telefoon 14 030
www.utrecht.nl

Gemeente Utrecht

Aan de gemeenteraad

Behandeld door	Lisa Egberts	**Datum**	21 december 2023
Doorkiesnummer	030 286 6706	**Kenmerk**	11768815
E-mail	l.egberts@utrecht.nl	**Onderwerp**	Nieuwe procedure opheffen parkeerplaatsen
Bijlage(n)	-	**Beleidsveld**	Mobiliteit

Geachte leden van de raad,

In het coalitieakkoord 2022-2026 en het door uw raad vastgestelde Mobiliteitsplan 2040 geven we aan dat we jaarlijks 0,5-1% van de bestaande parkeercapaciteit willen omzetten in ruimte voor functies die de kwaliteit van de openbare ruimte verbeteren. Het doel is om meer ruimte voor ontmoeten, lopen, verblijven, fietsen en groen te creëren. Vanuit het mobiliteitsbeleid zetten we al jarenlang in op duurzame manieren van vervoer die zo min mogelijk ruimte innemen. De stad is daarom ook goed bereikbaar met andere vormen van vervoer. Er blijft ruimte beschikbaar voor bewoners en bezoekers die toch met de auto komen om zowel in de stad als aan de randen van de stad te parkeren. Verminderen van het aantal parkeerplaatsen draagt bij aan minder rijdende en geparkeerde auto's in de stad.

In de raadsbrief van 16 oktober 2023 informeerden we u over de invulling van de ambitie via de online pagina. In de antwoorden op schriftelijke vragen van 16 mei 2023 over de 2%-regeling is de nieuwe procedure voor het opheffen van parkeerplaatsen aangekondigd. In deze brief informeren we u over de nieuwe procedure voor het opheffen van parkeerplaatsen en noemen via welke sporen parkeerplaatsen kunnen worden opgeheven.

Nieuwe procedure
Met de nieuwe 'Procedure opheffen parkeerplaatsen' maken we het makkelijker om parkeerplaatsen om te zetten naar andere functies. Er is hier jaarlijks financiële ruimte voor, omdat vanaf 2024 in de programmabegroting rekening is gehouden met de verwachte inkomstenderving van het jaarlijks opheffen van 0,5-1% van de (betaald) parkeerplaatsen op straat, tot een maximum van 0,366 miljoen euro per jaar. We monitoren jaarlijks dat we binnen deze bestedingsruimte blijven. Initiatieven die bijdragen aan verbetering van de openbare ruimte hoeven daardoor geen financiële compensatie meer te regelen en er is geen beperking meer van maximaal twee op te heffen parkeerplaatsen. De procedure uit 2013, waar de 2%-regeling onderdeel van was, is niet meer actueel en vervalt.

De inrichting van de vrijgekomen ruimte door het opheffen van een parkeerplaats en financiering daarvoor, zal per project of initiatief geregeld moeten worden.

De belangrijkste punten uit de procedure:
1. Initiatieven voor het opheffen van parkeerplaatsen die bijdragen aan kwaliteit van de openbare ruimte hoeven (in betaald parkeergebied) de derving van de parkeerinkomsten in principe niet financieel te compenseren.
2. Jaarlijks vertalen we in het Meerjaren Perspectief Ruimte de ambitie naar een concreet aantal op te heffen parkeerplaatsen en rapporteren we hierover. Voor 2024 is de ambitie van 0,5-1% op te heffen parkeerplaatsen vertaald naar 252 in betaald parkeergebied (naast de 50 plekken in de binnenstad) en 824 in niet-betaald parkeergebied. We brengen de mogelijkheden die dit biedt actief onder de aandacht in de organisatie.
3. Bij initiatieven voor het opheffen van parkeerplaatsen wordt, naast de gevolgen voor parkeerdruk en parkeerders, altijd getoetst op toegankelijkheid. Zo moet er bijvoorbeeld voldoende ruimte blijven voor aanleg van gehandicaptenparkeerplaatsen.

In betaald parkeergebied houden we rekening met het jaarlijks opheffen van parkeerplaatsen bij het vaststellen van het aantal uit te geven parkeervergunningen. Dit vergunningenquotum is afhankelijk van het aantal parkeerplaatsen en de parkeerdruk in een rayon. In parkeerrayons met een wachtlijst bouwen we het vergunningenquotum af via natuurlijk verloop. We trekken niet actief parkeervergunningen in, maar we geven opgezegde of beëindigde vergunningen (deels) niet meer opnieuw uit. Zo voorkomen we dat er te veel vergunningen zijn uitgegeven voor de hoeveelheid parkeerplaatsen en zorgen we zoveel mogelijk dat de parkeerdruk niet toeneemt.

Aanpak via vijf sporen
De procedure voor het opheffen van parkeerplaatsen gaat niet over de invulling van de vrijgekomen ruimte. We bevorderen de omzetting van parkeerplaatsen naar andere functies via vijf sporen. In de raadsbrief (kenmerk 11737760) van 16 oktober 2023 informeerden we u al meer over het eerste spoor en kort over de andere vier sporen. Hieronder staat kort beschreven wat de sporen inhouden:

1. Nieuwe online pagina voor aanvragen van bewoners: de nieuwe online pagina is voor bewoners die plannen hebben voor verfraaiing en verbetering van de openbare ruimte zoals meer groen in de straat (bijvoorbeeld geveltuinen en boomspiegels), meer plek om fietsen te stallen en ruimte voor ontmoetingsplekken. Hier is overzichtelijk te zien welke mogelijkheden de bewoners zelf hebben voor vergroening en het toevoegen van fietsparkeerplekken in hun straat.

2. Buurtpuzzel: met een buurtaanpak (‘De Buurtpuzzel’) in Rivierenwijk, Noordwest en Overvecht zetten we het beschikbaar budget vanuit het Meerjarengroenprogramma (onderdeel van het MPR) in om grotere vergroeningsinitiatieven uit te voeren. In Rivierenwijk starten we hiermee. We gaan met bewoners aan de slag met het verbeteren van de openbare ruimte door onder andere het omzetten van autoparkeerplaatsen naar groen en fietsparkeren. We starten met vijf straten in Rivierenwijk. In heel Rivierenwijk geldt sinds 1 mei 2023 dat er voor parkeren moet worden betaald. We zien dat op meerdere plekken de parkeerdruk daar daalt en er lege plekken in de buurt ontstaan. Daar liggen dus kansen voor verfraaiing van de openbare ruimte. In het eerste kwartaal van 2024 starten we het gesprek en het ontwerpen met de bewoners.

3. Herinrichtingsprojecten: bij herinrichtingsprojecten kunnen minder parkeerplaatsen aangelegd worden. De nieuwe procedure geeft hier handvatten voor en laat zien wat de ambitie is.

Voorbeelden van herinrichtingsprojecten zijn Fietsroute om de Noord en de herinrichting van de Oosterkade en de Westerkade.

4. 50 parkeerplaatsen in de binnenstad: bij het autoluw maken van de binnenstad heffen we jaarlijks 50 parkeerplaatsen op ter verbetering van de openbare ruimte. We zien dat op verschillende locaties in de binnenstad er kansen liggen om meer ruimte op straat vrij te maken voor groen, voetgangers en fietsers door het opheffen van parkeerplaatsen. In de brief van 17 mei 2023 is uw raad geïnformeerd over de stand van zaken en is een afwegingskader specifiek voor de binnenstad opgenomen.

5. Overschot aan parkeerplaatsen: met de parkeerdrukmetingen die we uitvoeren brengen we in beeld waar in de stad de parkeerdruk erg laag is en er een overschot is aan parkeerplaatsen. We zetten ons in om die plekken om te zetten in bijvoorbeeld groen, wanneer daarvoor budget beschikbaar is.

We verwachten hiermee een stevige stap te kunnen zetten in het realiseren van de ambitie om 0,5-1% van de bestaande parkeercapaciteit omzetten in ruimte voor functies die de kwaliteit van de openbare ruimte verbeteren. We rapporteren jaarlijks aan de raad over de voortgang.

Hoogachtend,
Burgemeester en wethouders van Utrecht,

de secretaris, de burgemeester,